

Statsrådsberedningen

Kansliet för allmänna rådet och Coreper I

Allmänna rådets möte den 26 januari 2026

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. (Ev.) A-punkter

Icke lagstiftande verksamhet

3. Det cypriotiska ordförandeskapets prioriteringar

Diskussion

Ansvarigt statsråd:

Jessica Rosencrantz

Förslagets innehåll:

Det cypriotiska ordförandeskapet har presenterat fem övergripande prioriteringar som samlas under temat ”autonomi” och omfattar följande områden:

- 1) autonomi genom säkerhet, försvar och beredskap,
- 2) autonomi genom konkurrenskraft,
- 3) autonomi genom öppenhet,
- 4) en värdebaserad och inkluderande autonom union, och
- 5) en långsiktig budget för en autonom union.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen noterar ordförandeskapets prioriteringar och anser att det till stor del också speglar regeringens fyra prioriteringar, kriget, konkurrenskraften, kriminaliteten och klimatet.

Regeringen håller med om att det i dagens geopolitiska kontext är viktigt att stärka unionens förmåga att agera självständigt och effektivt. Det är samtidigt av vikt att EU behåller en öppenhet och fortsätter vara en global aktör både vad gäller ekonomi och politik.

Gällande kriget i Ukraina är regeringen pådrivande för en rättvis och hållbar fred, grundad i folkrätten, med respekt för Ukrainas suveränitet och territoriella integritet och verkar fortsatt för ett ökat, starkt och långsiktigt stöd från EU till Ukraina – politiskt, militärt, ekonomiskt, humanitärt och rättsligt. Därtill behöver EU också stärka den egna försvarsförmågan mot bakgrund av det säkerhetspolitiska läget.

Regeringen arbetar outtröttligt för att demokratiska principer och en stark rättsstat fortsatt ska vara en grundbult och en förutsättning för framtida EU-samarbete. Detta är också en prioritet vid förhandlingarna av EU:s nästa långtidsbudget.

Regeringen anser att EU behöver stärka sin konkurrenskraft och öka sin produktivitet för att möta de utmaningar vi står inför. Det behövs en fördjupad inre marknad och regeringen verkar även för en öppen och regelbaserad handel och tecknandet av nya frihandelsavtal. Den gröna omställningens potential att utgöra en motor i konkurrenskraftsarbetet ska nyttjas fullt ut där regeringen driver på för höga klimatambitioner.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har inte tidigare behandlats i riksdagen.

4. Europeisk demokratiförsvar: att främja starka och motståndskraftiga demokratier

Diskussion

Ansvarigt statsråd:

Carl-Oskar Bohlin

Förslagets innehåll:

Meddelandet om en europeisk demokratisköld presenterades den 12 november 2025. Det är första gången Allmänna rådet diskuterar meddelandet, även om tematiken lyfts i samband med tidigare möten i Allmänna rådet under det senaste året i form av informella lunchdiskussioner och övriga frågor.

Europeiska demokratiskölden är ett försök att samla pågående och kommande initiativ och aktiviteter inom EU som har bäring på behovet av att stärka den demokratiska motståndskraften mot interna och externa hot i en ny teknisk och säkerhetspolitisk kontext. Meddelandet ger olika perspektiv på frågan om demokratisk motståndskraft och lyfter initiativ inom flera politikområden som digitaliseringspolitik, medie- och demokratipolitik, stöd till civilsamhället, utbildningspolitik, samt EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik. I meddelandet aviseras att ett center för demokratisk resiliens ska inrättas för att stärka det gemensamma arbetet mot otillbörlig informationspåverkan. Meddelandet bygger i övrigt huvudsakligen på befintliga strukturer, regelverk och initiativ, och innehåller ingen ny bindande lagstiftning.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar arbetet med en europeisk demokratisköld och att meddelandet utgår från ett långsiktigt och tvärsektoriellt perspektiv för att stärka demokratiska institutioner och processer. Regeringen understryker vikten av att det fortsatta genomförandet av initiativen i meddelandet ses som en del i arbetet med att upprätthålla respekten för unionens värden, inklusive rättsstatens principer och stadgan om de grundläggande rättigheterna.

Regeringen instämmer i att det finns behov av ytterligare samverkan för att möta det hot som antagonistiska aktörer, främst Ryssland, utgör genom hybrida taktiker för att destabilisera och påverka våra demokratiska samhällen.

Det är viktigt att ytterligare arbeta för transparanta demokratiska processer, säkra val och för en mångfald av oberoende medier. Det är också viktigt att

ha en hög ambition när det gäller att ytterligare stärka motståndskraften mot desinformation och påverkan genom att främja kritiskt tänkande och medie- och informationskunnighet. Gemensamma åtaganden på EU-nivå är viktiga givet den gränsöverskridande digitala informationsmiljön och den tekniska utvecklingen som innebär nya risker vad gäller spridning av desinformation, exempelvis genom sociala medier.

Regeringen välkomnar att meddelandet aviserar närmre samarbete med kandidatländer, potentiella kandidatländer, likasinnade partners och relevanta internationella organisationer.

Regeringen ser positivt på att fokus i första hand ligger på genomförandet av befintlig lagstiftning. Det finns behov av att se över hur pågående arbete som bedrivs inom befintliga ramverk och strukturer för att motverka otillbörlig informationspåverkan kan samordnas för effektivt resursutnyttjande och minimerad risk för onödig duplicering.

Starka nationella förmågor och strukturer är avgörande för ett robust psykologiskt försvar och regeringen understryker därför vikten av att förmågebyggande åtgärder på EU-nivå också ska kunna användas för att stödja uppbyggandet av nationella förmågor.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Demokratiskölden var uppe i EU-nämnden den 10 oktober inför Allmänna rådet (övrig fråga).

Fortsatt behandling av ärendet:

Den europeiska demokratiskölden kommer framöver att utgöra grund för fortsatt diskussion om arbetet med demokratisk motståndskraft mellan kommissionen och utrikestjänsten och medlemsstaterna i ett antal berörda rådsarbetsgrupper.

Det kan dessutom väntas fortsatt engagemang från Europaparlamentet, vars särskilda utskott för den europeiska demokratiskölden ska utarbeta ett betänkande utifrån meddelandet.

Faktapromemoria:

5. Den årliga rättsstatsdialogen: landsspecifika diskussioner

Diskussion

Ansvarigt statsråd:

Jessica Rosencrantz

Förslagets innehåll:

Inom ramen för den årliga rättsstatsdialogen ska allmänna rådet den 26 januari genomföra landspecifika diskussioner om Danmark, Estland, Grekland och Spanien. Diskussionerna baseras på den inledande sammanfattningen i respektive landkapitel i kommissionens årliga rättsstatsrapport. Liksom tidigare år granskar kommissionen, i 2025 års rapport, utvecklingen i alla medlemsstater inom fyra områden: domstolsväsendets oberoende och effektivitet, korruptionsbekämpning, mediernas frihet och mångfald samt bredare institutionella frågor som rör kontroller och motvikter. Kommissionens rättsstatsrapport innehåller även landspecifika rekommendationer som följs upp. De fyra granskade medlemsstaterna kommer att få möjlighet att presentera de viktigaste utvecklingstendenserna. Därefter kommer övriga medlemsstater att ges möjlighet att lämna synpunkter och ställa frågor.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att rättsstatsdialogen är en nödvändig del av arbetet med att stärka respekten för rättsstatens principer i hela EU och förebygga att rättsstatsproblem uppkommer eller förvärras. Rättsstatsrapporten 2025 visar att det fortsatt finns problem på rättsstatsområdet i medlemsstaterna, vilket gör det angeläget att de landspecifika diskussionerna äger rum. Dessa ger en värdefull möjlighet att diskutera och utbyta erfarenheter om utvecklingen i medlemsstaterna. Regeringen avser delta aktivt i de landspecifika diskussionerna och fokusera på betydelsen av att motverka korruption, säkerställande av ett oberoende rättsväsende samt mediefrihet.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Landspecifika diskussioner behandlades senast i EU-nämnden den 14 november 2025 inför allmänna rådets möte den 17 november 2025. Diskussionen gällde då Bulgarien, Tjeckien, Tyskland och Irland.

6. Övriga frågor